

13 ශේෂීය

සැකසුම : ඩී. ඩී. ඩී. එච්. කේ. විතාරණ

භූතික භූගෝල විද්‍යාව

නිපුණතාව - 8

නිපුණතා මට්ටම - 8.1 ශ්‍රී ලංකාවේ ජල විද්‍යාත්මක ගති ලක්ෂණ විමර්ශනය කරයි.

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ජල සම්පත තීරණය වන ප්‍රධානතම සාධකය නම කරන්න.

.....

2. ශ්‍රී ලංකාවට වර්ෂාපතනය ලැබෙන ක්‍රම සහ වර්ෂාව ලැබෙන කාල සඳහන් කරන්න.

වර්ෂාපතනය ලැබෙන ක්‍රම	වර්ෂාව ලැබෙන කාල
1. අන්තර් මෝසම 1	
2. නිරිතදිග මෝසම	
3. අන්තර් මෝසම 11	
4.	
5.	

3. ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය කොපමෙන්ද?

4. ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන වර්ෂාපතන ප්‍රමාණය අනුව පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	වර්ෂාපතන ප්‍රමාණය	ප්‍රදේශ
කදුකර බටහිර බැවුම්වල		
කදුකර නැගෙනහිර බැවුම්වල		
වයම ගිණිකොන වෙරළ ආශ්‍රිතව		

5. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතන කලාප, වර්ෂා ප්‍රමාණයන් සමග සඳහන් කරන්න.

- 1.....
- 2.....
- 3.....
4. ....

6. ජල සම්පත පවත්නා සේවාන අනුව එහි ප්‍රධාන කොටස් දෙක නම් කරන්න.

- 1.....
- 2.....

7. ජලයේ ස්වභාවය අනුව එහි ප්‍රධාන කොටස් නම් කරන්න.

- 1.....
- 2.....

8. 'මතු පිට ජලය' යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

.....
.....
.....
.....

9. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ගංගා සංඛ්‍යාව කොපමණද? .....

10. ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන ගංගාවන් වර්ග නම් කොට ඒවා කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

1.....

.....
.....
.....
.....

11. a. ශ්‍රී ලංකාවේ දිගම ගග නම් කරන්න. .....

b. එම ගංගාව පෝෂණය ලබන දේශගුණීක කලාප නම් කරන්න.

- 1.....
- 2.....

c. එම ගංගාවේ දිග .....km වන අතර පෝෂක ප්‍රදේශය වර්ග කිලෝමීටර්.....පමණය.

12. ශ්‍රී ලංකා සිතියමක ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ගංගාවන් ලකුණු කොට නම් කරන්න.

13. භුගත ජලය යන්න අර්ථ දක්වන්න.

.....
.....

14. භුගත ජලය, පොලුව කුළට වැස්සෙන ජලය රඳා පවතින සාධක දෙකකි. එනම්,

1.....

2.....

15. ශ්‍රී ලංකාවේ භුගත ජලය තීරණය වන ප්‍රධානතම සාධකය කුමක්ද?.....

16. භුගත ජලය හා සම්බන්ධයෙන් ද්‍රව්‍යින බෙදා දැක්විය හැකි භු විද්‍යා කළාප 3 නම් කරන්න.

1.....

2.....

3.....

17. ශ්‍රී ලංකාවේ භුගත ජලය ලබා ගන්නා විවිධ ක්‍රම නම් කොට ඒවා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1.....

.....
.....
.....
.....

2.....

.....
.....
.....
.....

3.....

.....
.....
.....
.....

4.....

.....
.....
.....
.....

18. a. ශ්‍රී ලංකාවේ ජලය පරිහෝජන ප්‍රතිගතයන් සඳහන් කරන්න.

කෘෂි කටයුතු -

ගෙහස්ත -

වෙනත් -

b. i) ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට ඒක පුද්ගල ජල පරිහෝජනය දිනකට කොපමෙන්ද? .....

ii) නමුත්, අවශ්‍ය ජල ප්‍රමාණය දිනකට කොපමෙන්ද? .....

19. ශ්‍රී ලංකාවේ භූගත ජලයෙන් ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන 5ක් සඳහන් කොට ඉන් තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

20. ශ්‍රී ලංකාවේ ජල සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවට හේතු වන සාධක තුනක් විස්තර කරන්න.

21. වගු අංක 1 පදනම් කරගෙන, අදාළ වර්ෂා කාලය හඳුනා ගනිමින්, එම කාලය අදාළව ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතනයේ අවකාශීය රටාවේ ලක්ෂණ දෙකක් සාකච්ඡා කරන්න.

වගු අංක 1 – 1990 වර්ෂයේ නිශ්චිත මාස හතරක් සඳහා තොරාගත් මධ්‍යස්ථාන කිහිපයක වාර්තා වී ඇති වර්ෂාපතනය

මධ්‍යස්ථාන	කොළඹ	රත්නපුර	අමුපාර	කුරුණෑගල	වට්ටල	මත්තාරම	ඩුල්ල	හමැන්කාට	අනුරාධපුරය
වර්ෂාපතනය (mm)	3 500	4 000	2 000	2 500	4 500	850	2 500	1 100	1 250